

Bělá pod Bezdězem

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Mladá Boleslav

Nadmořská výška: 301 m n. m.

Počet obyvatel: 4 561

Adresa URL: www.mubela.cz

Okres: Mladá Boleslav

GPS souřadnice: 50.501213N, 14.804182E

První pís. zmínka: 1337 (688 let)

PSČ: 294 21

Památky a zajímavosti Bělá pod Bezdězem

Město je zajímavé svými památkami. Mezi nejvýznamnější patří Česká brána se zbytky opevnění. Po rekonstrukci vnitřních prostor a vybudování přístupu tu byla otevřena galerie, ve které si můžete nejen prohlédnout výstavy obrazů, ale také máte možnost odnést si různé upomínkové nebo dárkové předměty.

Jistě nepřehlédnete ani kostel sv. Václava s přílehlým klášteřem, a kostel Povýšení sv. Kříže, který stále slouží svému účelu.

Zámek

Roku 1304 založil Hynek Berka z Dubé na zástavním bezdězském panství město Bělá. Současně s městem pravděpodobně vznikla i zdejší tvrz. Na počátku husitských válek držel zástavu Jan z Michalovic, za něhož se města v letech 1421 a 1426 zmocnili husité. Když jej na sirotcích roku 1431 dobyl míšeňský markrabě Zikmund, byla spolu s městem pobořena i tvrz.

Páni z Michalovic drželi bezdězské panství až do roku 1468, později se majitelé několikrát vystřídali. Po smrti Jana Špetle z Janovic roku 1553 přiřkl zemský soud při dělení panství mezi jeho dcerami Anně z Janovic, po její smrti pak dědil manžel Jan Berka z Dubé. Bělá se tak stala samostatným panstvím a především sídlem vrchnosti, proto byla žádoucí přestavba staré tvrze na renesanční rezidenci odpovídající společenskému postavení majitelů z významného a starobylého rodu. Tím spíše, že Janův a Annin syn Aleš získal roku 1586 Bělou od císaře Rudolfa II. za 18500 kop grošů do dědičného vlastnictví. Když se Aleš roku 1599 v pomatení mysli probodl mečem, přešlo panství na jeho bratrance Bohuchvala Berku, významného příznivce jednoty bratrské. Po vypuknutí stavovského povstání se Bohuchval stal jedním z direktorů a stoupenců falcké kandidatury na český trůn. Za to byl odměněn úřadem nejvyššího purkrabí, po porážce na Bílé hoře však raději prchá ze země. Jeho statky byly zkonfiskovány a roku 1622 prodány Albrechtu z Valdštejna, který Bělou připojil ke svému frýdlantskému vévodství.

Při dělení kořisti po zavraždění Valdštejna r. 1634 získal Bělou markýz František Caretto di Grano. I za Carettů se na zámku stavělo, především pro nápravu škod způsobených švédskými vojsky v letech 1634, 1641, 1643 a 1644. Františkův syn Ota Jindřich Caretta-Millesimo prodal roku 1678 Bělou Arnoštu Josefovi z Valdštejna, za nějž došlo k posledním barokním úpravám.

Valdštejnové sídlili v nedalekém Mnichově Hradišti a bělský zámek zůstával bez využití. Po polovině 18. století stál finančními problémy tísněný hrabě Vincenc z Valdštejna u zrodu společnosti, která

v prostorách zámku zřídila manufakturu na výrobu látek a textilních výrobků, vyráběly se zde také soukenické nástroje či tiskly obrazy. Za Arnošta Filipa z Valdštejna však byla manufaktura zrušena, zámek opraven a již roku 1789 znovu sloužil jako panská rezidence. Arnoštův syn Kristián nabídl zámek nově vznikajícímu lesnickému učilišti a od roku 1855 po pět desetiletí opouštěly brány zámku po celé Evropě proslavené lesnické školy. Po přemístění učiliště do Zákup roku 1905 byl zámek upraven na byty úředníků valdštejnského velkostatku a jeho převážná část slouží jako byty dodnes. V jihozápadním křídle bylo později zřízeno skromné městské muzeum.

